

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

*Титаренко В.П.
м. Полтава*

Анотація. Стаття присвячена опису організації здорового способу життя студентської молоді на прикладі студентів факультету технологій та дизайну. Подано декілька визначень поняття здоров'я. Описаний вплив різних факторів на створення здорового способу життя.

Ключові слова: здоровий спосіб життя, студентська молодь, здоров'я.

Здоров'я людини у системі загальнолюдських цінностей займає одне із надзвичайно важливих місць. Збереження здоров'я населення є державною проблемою і її практичне вирішення забезпечується комплексом різноманітних профілактичних заходів, як закладами охорони здоров'я, так і закладами освіти.

Здоровий спосіб життя. Існує багато визначень, які запропоновані, зокрема:

1. Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ): Здоровий спосіб життя – активне прагнення людини до фізичного, психологічного, духовного і соціального благополуччя... шляхом реалізації природного потенціалу, тобто не вдаючись до застосування зайвих речей і сторонніх речовин.

2. Українським інститутом соціальних досліджень: Здоровий спосіб життя – це все в людській діяльності, що стосується збереження і зміцнення здоров'я, а також усе, що сприяє діяльності з оздоровлення умов життя – праці, відпочинку, побуту.

3. Українською спілкою психологів та психотерапевтів: Здоровий спосіб життя – це придбання і реалізація корисних звичок шляхом свідомої поведінки з метою досягнення гармонії у життєдіяльності людини.

4. Анаксагором – давньогрецьким філософом, 460 р. д. н. е.: Здоровий спосіб життя – це знання і дотримання міри в усьому.

Таким чином, здоровий спосіб життя – поняття об'ємне, яке містить філософські, медичні, психологічні, педагогічні, але найголовніші соціальні аспекти: умови життя, праці, навчання, відпочинку психічного та фізичного розвитку людини. Не випадково однією із фундаментальних проблем сучасності є пошук шляхів збереження здоров'я людини у різних умовах середовища життєдіяльності при безперервному зростанні психічних і фізичних навантажень. Високим рівнем такої навантаженості характеризується і навчання у вищому навчальному закладі освіти, тому формування здорового способу життя у студентів набуває важливого значення.

На факультеті технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка діє система формування здорового способу життя студентської молоді, яка є пріоритетним напрямком навчально-виховного процесу та складовою підготовки сучасного вчителя трудового навчання та технологій. До основних елементів цієї системи є створення на факультеті активної спортивно-масової роботи, розгалуженої художньо-прикладної та виставкової діяльності. Системоутворюючим фактором уже багато років виступає естетичне виховання студентів через широкий спектр видів естетичної діяльності. Теоретичною основою загальної системи естетичного виховання засобами українських народних промислів ґрунтується на концепціях видатних українських учених Г. Сковороди, А. Макаренка, В. Сухомлинського та багатьох інших сучасників.

У формуванні особистості в цілому, і педагога-професіонала, зокрема, формування здорового способу життя особливо мають такі види її діяльності: навчання, заняттям спортом, суспільна та художньо-естетична активність.

Отже, в організації здорового способу життя молоді людини є поєднання принципу єдності виховання та самовиховання. Якщо студент виступає у ролі організатора і активного лідера, то внаслідок цього буде формуватися активність, ініціативність і активна життєва позиція.

Професорсько-викладацький склад факультету спрямовує свою роботу на створення особливої атмосфери художньо-естетичного виховання.

Важливими напрямками упровадження цієї педагогічної технології є надзвичайно бережливе ставлення до збереження і розвитку традицій українського народу, і факультету зокрема. Необхідно відзначити заходи, присвячені студентами I курсу, урочисте вручення дипломів, як бакалаврам, так і магістрам, проведення ректорського балу, щорічні зустрічі із кращими вчителями трудового навчання та технологій міста Полтави та області (заслуженими учителями України, членами дослідницької групи «Проектування як метод пізнання у освітній галузі «Технології», до складу якої входять учителі-методисти різних районів Полтавської області); щорічні зустрічі з випускниками факультету; Тиждень факультету технологій та дизайну (із обов'язковим проведенням студентської науково-практичної конференції, присвяченої Всесвітньому Дню цивільної оборони та Всесвітньому Дню охорони праці.

Особливо необхідно наголосити на велику художньо-естетичну виставкову діяльність, яку здійснюють студенти та викладачі факультету беручи участь у найрізноманітніших заходах, як вузівських так і міських (Днів відкритих дверей, проведення Міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференцій, покази нових колекцій одягу Театром мод, Дня міста, Дня вишиванки, Великодніх свят та ін.).

Студенти та викладачі факультету беруть активну участь у проведенні майстер-класів, наприклад, до Дня міста їх було проведено 45 одночасно.

На факультеті технологій та дизайну сьогодні функціонують музей народних промислів, навчально-наукова лабораторія «Дизайн-центр» та «Коучинг-центр», атмосфера яких впливає на студентство, підсилюючи художньо-естетичний потенціал тих знань та умінь, які впроваджують викладачі при вивченні різних навчальних дисциплін.

Значною ланкою у системі формування здорового способу життя на факультеті є участь студентів у спортивно-масовій та оздоровчій роботі. Студенти мають вагомий здобуток у спорті, а коло їх спортивних уподобань надзвичайно широке. Близько п'ятдесяти студентів стаціонарного відділення займаються у спортивних секціях, беруть участь у спортивних змаганнях – у спартакіадах університету, легкоатлетичному кросі, змаганнях з міні-футболу, волейболу, баскетболу, настільного тенісу, спортивно-масових заходах міста, в естафеті до Дня здоров'я.

Колектив викладачів факультету і надалі розвиває традиції кураторства. Тематикою кураторських годин є найактуальніші проблеми сучасної молоді. Наведемо як приклад лише кілька тем зустрічей кураторів із студентами академічних груп: «Сприяння здоровому способу життя»; «Запобігання шкідливих звичок»; «Культура відпочинку»; «Тютюнопаління та його шкідлива дія на організм»; «Морально-етичні аспекти поведінки студента».

Студенти факультету є активними учасниками волонтерської діяльності на факультеті, університеті та у місті.

Формування здорового способу життя сучасної молоді – одна із складових сучасної концепції виховання. На вирішення цього завдання спрямовано ряд навчальних дисциплін, які викладаються на всіх факультетах університету. Серед них дисципліна «Безпекознавство» та «Працезахоронна діяльність».

Опитування студентів педагогічного університету за оцінкою небезпечності факторів невиробничого характеру показало, що більшість студентів вважає найбільш небезпечним автомобільний транспорт, атомну енергетику, наркотичні речовини та

стихійні лиха.

Як свідчить досвід, наявність лише знань не може гарантувати відповідного способу дій життя. Для упровадження отриманих знань у життя необхідна усвідомлена потреба в їх реалізації.

Отже, при формуванні здорового способу життя необхідно формувати психологію безпеки. Важливу роль у формуванні психології безпеки має вивчення циклу дисциплін. Враховуючи особливості формування особистості людини, їх вивчення починають із молодшого віку, потім вивчення продовжується у школі, а завершується у вищому навчальному закладі.

У курсі «Безпекознавство» здоров'я людини розглядається в динамічній взаємодії з життєвим середовищем, тобто факторами, які безпосередньо впливають на психофізіологічний стан людини, і є достатньо різноманітними: фактори, які можливо віднести до об'єктивних (стать, вік, генетичні чинники та інші); фактори, що сприяють підвищенню витривалості людини до небезпек (у першу чергу – здоровий спосіб життя); фактори, які погіршують психофізіологічну здатність людини (шкідливі звички, забруднення навколишнього середовища захворювання та ін.).

Отже, зміст дисциплін сприяє формуванню у студентській молоді об'єктивної оцінки сучасних соціальних небезпек, психології безпеки, умінь та навичок забезпечення безпеки, зокрема здорового способу життя.

Дієвим фактором морально-етичного та професійного формування особистості майбутнього вчителя є студентське самоврядування, яке здійснюється як на рівні академічної групи, так і на рівні факультету у цілому. До складу студентського активу факультету входить близько сорока студентів, які вбачають своє завдання у захисті прав студентської молоді, забезпеченні виконання ними обов'язків і організацію студентського життя на факультеті. Студентський деканат постійно здійснює контроль за навчальною, науковою та творчою діяльністю студентства, бере активну участь у підготовці та проведенні виховних заходів, виставок, волонтерських заходів, вечорів, пропагує здоровий спосіб життя.

Таким чином, здоровий спосіб життя – це спосіб, який ґрунтується на принципах моралі, раціонально-організований, активний, трудовий, який загартовує і, в той же час, захищає від несприятливих впливів навколишнього середовища, який дозволить багато років зберігати моральне, психічне та фізичне здоров'я.

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЯК СИСТЕМОТВОРЕННЯ СКЛАДОВИХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

*Стеблянко В. М.
м. Полтава*

I. Надзвичайні ситуації на території Полтавської області у 2019 році.

На жаль, незважаючи на потужну консультативно-просвітницьку роботу в засобах масової інформації, телебаченні, в мережі Інтернет, навчанням у навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області керівників та фахівців всіх ланок з питань цивільного захисту, координації та взаємодії регіональних структур та ланок територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, інших заходів запобігання надзвичайним ситуаціям, а також з об'єктивних причин, насамперед, природного характеру, у поточному році не вдалося уникнути надзвичайних ситуацій. Їх кількість у порівнянні з минулим роком збільшилася у два з половиною рази. Також збільшилася й кількість загиблих людей майже в п'ять разів. Але найважливіше – вдалося уникнути загибелі у надзвичайних